

**Organisatie Groene Kennispoort Twente
(GKT)
en Groene Metropool
(GMT)**

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Beslispunten	4
2. Kerndoelen GMT 2023-2025	5
3. Integrale thematiek op basis van een ecosysteemanalyse	6
4. Structuur Stichting	7
5. Diensten en uitvoeringsprogramma GMT	9
6. Begroting en bijdrage deelnemers	10

Inleiding

De Groene Metropool Twente (GMT) is in 2013 gestart als samenwerkingsverband van 10 Twentse gemeenten, de waterschappen Vechtstromen en Rijn en IJssel, Landschap Overijssel, LTO Noord, afdeling Twente en het Zone college. Directe aanleiding was het stoppen van het Provinciale Meerjaren Programma Investeringsbudget Landelijk gebied. De missie van GMT was de effectiviteit van het netwerk te vergroten door meer ruimte te geven aan het initiëren en versterken van initiatieven in het buitengebied, samen met bewoners, bedrijven, onderwijs en ondernemers. GMT is in die jaren uitgegroeid in een netwerk-, projecten- en kennisdelingsorganisatie. Aansturing vindt plaats door de stuurgroep, bestaande uit (buitengebied-)ambtenaren van de aangesloten overheden en andere organisaties. Groene Metropool Twente is geen juridische entiteit.

Stichting Groene Kennispoort daarentegen wel. Deze stichting fungeerde al die jaren als kennis – en projectenorganisatie voor de aangesloten deelnemers en samenwerkingen van en in het GMT (zie www.groenekennispoort.nl) en was daarmee ook de administratieve backoffice. Het bestuur is hiermee verantwoordelijk voor een gedegen uitvoering en administratie van de projecten.

Op aangeven van de voormalig voorzitter is er begin 2022 een nieuw onbezoldigd bestuur (Jorieke Adolfsen (voorzitter), Michael Sijbom (secretaris), Maarten Visscher (penningmeester) aangetreden voor GKT en is allereerst de aandacht uitgegaan naar het opzetten en voeren van een degelijke administratie, mede gezien de toekenning van gelden uit het Interbestuurlijke Programma van de Provincie Overijssel dat een gedegen financiële verplichting met zich meebracht. Daarnaast werd er bij meerdere projecten en samenwerkingen geconstateerd dat de aansturing diffuus is en de opbrengsten uit het netwerk onduidelijk zijn.

Vanuit de visie van het GKT-bestuur dat de regie op het netwerk en de projecten terug dient te keren naar het publieke domein, kan er gezamenlijk een propositie en een strategische richting worden geschetst voor de toekomst, met betrekking tot de doorontwikkeling van de organisatie en het realiseren van een effectieve samenwerkingen op (buitengebied-)dossiers. Het GKT-bestuur is van mening dat dit netwerk vooral nu kan bijdragen aan de versnelling van de opgaven mits een juiste inrichting van de organisatie en processen gedragen en geborgd zijn.

Vanuit het programmateam GMT is er samen met de voorzitter GKT een kopgroep gevormd om deze notitie uit te werken voor het bestuurlijk overleg van 30 november 2023. In de voorgaande programmateamoverleggen heeft 'de governance/propositie voor de toekomst' meermaals op de agenda gestaan. Punten die genoemd werden in de vergaderingen en de verdiepende sessies van de kopgroep hebben deze notitie tot stand gebracht.

De resultaten van het GMT- en GKT -netwerk in de afgelopen 10 jaar zijn gebundeld en worden aan eenieder beschikbaar gesteld in het najaar. Tot dan toe verwijzen wij naar de websites: www.groenemetropooltwente.nl en www.groenekennispoorttwente.nl

1. Beslispunten

Op de volgende onderdelen moet het programmateam GMT – ter voorbereiding op het bestuurlijk overleg – een standpunt innemen.

1. Juridisch

- a. Opheffen Groene Kennispoort en laten opgaan in Groene Metropool Twente om hiermee duidelijker naar buiten te kunnen treden;
- b. Hiervoor de tenaamstelling st. Groene Kennispoort Twente wijzigen in st. Groene Metropool Twente;
- c. Het bestuur van de st. Groene Metropool Twente wordt bemenst door minimaal 2/3 van de aangesloten partners uit de netwerkorganisatie Groene Metropool Twente;
- d. Voor de bestuurlijke betrokkenheid één van de bestuurders van de aangesloten gemeenten zitting te laten men in het bestuur van de stichting Groene Metropool Twente voor minimaal één collegeperiode;

2. Organisatorisch:

- a. De rol van st. Groene Metropool Twente te beschouwen als uitvoeringsorganisatie ten dienste van de netwerkorganisatie Groene Metropool Twente (coördinatie, opdrachtgever, penvoerder e.d.);
- b. Om de bestuurlijke drukte te verminderen het huidige periodiek tweemaandelijks overleg van de netwerkorganisatie Groene Metropool Twente te wijziging naar twee maal per jaar een informele bijeenkomst (voor- en najaar);
- c. Voor de jaren 2024 en 2025 een jaar-/uitvoeringsprogramma vaststellen (zie paragraaf 5);
- d. Voor de uitvoering van het jaarprogramma en het organiseren van netwerkactiviteiten de aanstelling van een zelfstandig coördinator na te streven;

3. Deelname en financieel

- a. De netwerkorganisatie Groene Metropool Twente is bedoeld voor overheden, semi-overheden en Landschap Overijssel in haar hoedanigheid van deskundige o.h.g.v. landschap;
- b. De gemeente in Noord Oost Twente verzoeken aan te sluiten bij de Groene Metropool Twente;
- c. De kosten, zowel organisatie als uitvoeringsprogramma, pondsgewijs (zijnde € 8.625 (excl. BTW)), over de deelnemende overheden te verdelen;

2. Kerndoelen GMT 2023-2025

Om blijvend in te zetten op een Twents netwerk landelijk gebied, zal het fundament van GMT 2023-2025 o.a. bestaan uit het vertalen van doelen van het landbouwakkoord en PPLG naar Twente. Een stevige netwerk-, kennis- en projectenorganisatie kan hiermee een waardevermeerdering zijn in de uitvoering van de dagelijkse taken binnen de eigen gemeente en de gebiedsprocessen die de verschillende GGA-tafels opstarten.

Verschillende visies, opgaven, doelen, partijen en hun belangen komen samen in de praktijk. Uitwisseling van inhoudelijke kennis is dan erg relevant. Verkenningen, nulmetingen, doelen concreet maken, 'gereedheidskisten' laden met inhoud kunnen niet altijd individueel uitgevoerd worden. Plattelandsontwikkeling is uiteraard ook meer dan NPLG/PPLG. Verschillende transities komen samen in het buitengebied en zijn bijvoorbeeld mee te koppelen, soms conflicterend en soms kaderstellend. De kennis- en projectenbank van de GMT is dan een goede uitkomst.

De kerndoelen zijn opgesteld naar aanleiding van de sessies met het ambtelijk programmteam.

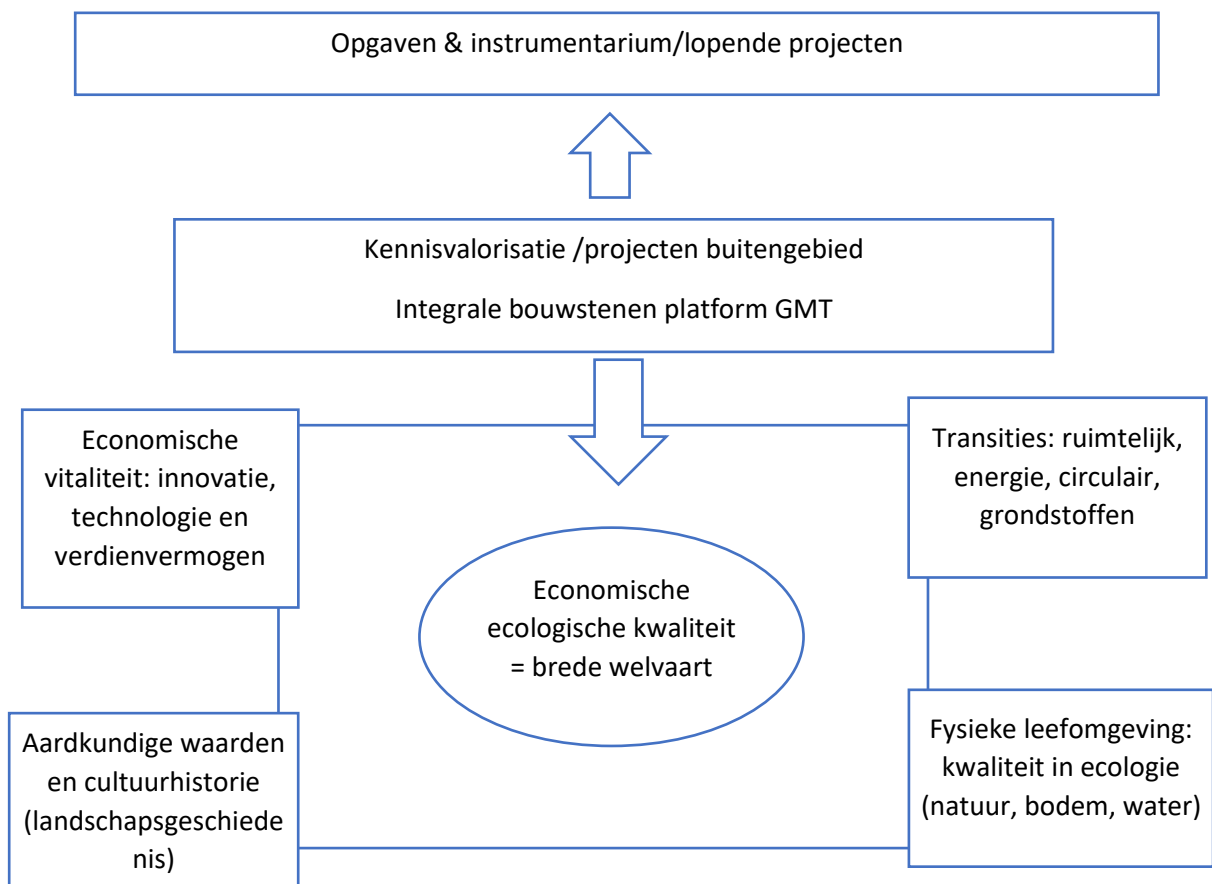
- Het bevorderen en versterken van een permanent solide en gestructureerde samenwerking rondom gemeente-overstijgende en GGA-overstijgende vraagstukken tussen partners en daarbuiten aangedragen door gemeenten zelf, ondernemers, onderwijs en onderzoeksinstellingen.
- Het bouwen van een duurzaam activerend en regiodekkend buitengebied netwerk en kennisplatform voor gemeenten en Waterschap door o.a. aansluiting te vinden bij lopende initiatieven en samenwerkingen. In samenwerking met de Twenteboard.
- Ondersteuning bieden in kennisvalorisatie ten behoeve van regionale en gemeentelijke agenda's en deze regiobreed te delen. Kennisvalorisatie en de initiatie van kennisprojecten op de bouwstenen vanuit het PPLG zoals beekdalen, veengebieden en overgangszones.
- Handelingsperspectief bieden in transitietijd door de gemene deler op te zoeken en meer massa en dus rendement te creëren zodat de sociaaleconomische impact in het buitengebied vergroot wordt. Door een gemene deler op te schalen zet je zaken op waarde.
- Een aantal integrale focusgebieden aan te wijzen te beginnen met de bevordering van biodiversiteit (zoals het Project TwenteBloeit).
- Dwarsverbanden zoeken tussen ecologie, technologie, innovatie en duurzaamheid, o.a. in internationale EU-projecten die voedend zijn voor de doorvertaling van GGA/PPLG.
- In het kader van economische vitaliteit is een belangrijk aspect van een goed werkend ecosysteem het, samen met de juiste stakeholders, realiseren van een doorgaande lijn van opgave-idee-onderzoek-business case-realisatie. De rol van Groene Kennispoort Twente ligt op de eerste stap opgaven/inspiratie/idee en het initiële onderzoek. Met de inbreng van sterke partners die kunnen bijdragen aan de volgende stap namelijk het maken van businesscases en de validatie daarvan. In samenwerking met bedrijven en overheid positioneren we de agro-food-natuur sector in regionale agenda's, waaronder de Agenda van Twente om zodoende meer te focussen op economische impact waarbij economie en ecologie hand in hand gaan.
- Indirect aan capaciteit voorzien voor gemeenten in de initiatie van gezamenlijke projecten.
- Communicatie bevorderen vanuit een gemeenschappelijk perspectief naar bewoners, ondernemers en andere stakeholders in het buitengebied met zichtbare projecten om zodoende betrokkenheid in alle lagen te vergroten.

3. Integrale thematiek op basis van een ecosysteemanalyse

Samenhang (ontwerp-)PPLG en gebiedsprogramma's

Schematische samenhang NPLG – PPLG – GGA gebiedsprogramma's

Er zijn in Twente vele stichtingen en (commerciële) initiatieven om verschillende bouwstenen uit dit model aan te pakken. Daarnaast zijn ook al voldoende samenwerkingen voor de ontwikkeling, beheer en onderhoud van het buitengebied. Dit zijn samenwerkingen gericht op vaak één specifiek doel maar niet gericht op de brede keten en het integraal aanpakken van opgaven.

De GMT-programma's en projecten zoals Twente Bloeit zullen bij gaan dragen als integrale instrumenten voor de Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) gebieden en om de doelen vanuit GGA te kunnen realiseren. Op dit moment zijn deze partijen en samenwerkingen er niet op ingericht om een dergelijke grote programma's en projecten te beheren en uit te zetten. De ervaringen van de

zogenoemde bouwstenen worden samengenomen, samen met deze partijen zal er gewerkt worden aan een duurzame samenwerking en systeem.

4. Structuur Stichting

De Stichting Groene Kennispoort Twente zal een naamswijziging doorvoeren in Stichting Groene Metropool Twente. Het laten bestaan van twee organisaties schept onduidelijkheid en gezien de dichtheid van organisaties in het buitengebied is een duidelijke structuur meer dan wenselijk.

Bestuur

Het huidige, onbezoldigde bestuur blijft faciliterend aan het programmteam met een onafhankelijk en signalerende rol vanuit een aantal inhoudelijke disciplines: ecologie, agro, innovatie, verduurzaming en subsidies. Het bestuur vergadert 4 x per jaar en houdt 1 x per een deelnemersvergadering. Er is een rooster van aftreden ingesteld. Elke 3 jaar wordt een bestuurslid herkozen. Na twee termijnen (6 jaar) kan het bestuurslid niet meer herkozen worden.

Afgevaardigden vanuit het bestuur zullen aansluiten bij het ambtelijk programmteamoverleg.

Programmteam - deelnemers

De ambtenaren die in het programmteam zitting hebben, zijn afgevaardigden uit de 14 Twentse gemeenten en zijn officieel 'deelnemer' van GMT. Zij hebben dan ook een deelnemersovereenkomst van 1 jaar die per jaar verlengd kan worden. De vergadering van deelnemers besluit over de te volgen strategie en over te ontplooiën activiteiten.

Ieder jaar stelt het programmteam (in de deelnemersvergadering) het operationele jaarplan vast, inclusief thema's en begroting. Vanwege de samenhang met de begrotingen van gemeenten en Waterschap moet dat rond de zomer plaatsvinden. Een maal per twee/drie jaar zal er nieuw uitvoeringsprogramma worden gemaakt.

Coördinator

Een aan te stellen (betaalde) coördinator zal twee dagen per week beschikbaar zijn om de project- en communicatiewerkzaamheden op te pakken en invulling te geven.

Bestuurlijke verbinding

Wegens de nieuwe vorm van GMT (en de agendadrukke) wordt voorgesteld om 1 x per jaar een bestuurlijke oploop te organiseren. Tijdens deze oploop worden al dan niet gezamenlijke beslispunten besproken, anderszins worden punten 'informerend en opiniërend' ingebracht. Ook worden resultaten van het jaar belicht. Er wordt eens per twee jaar een bestuurlijke ronde gepland door het bestuur van GMT om informatie te delen en op te halen.

Social media

De huidige websites worden opgeheven; er komt 1 website (GMT), 1 social media account etc.

1^e aanzet organogram organisatie GMT (regiodekkend)

Bestuurlijke samenkomst

Deelnemers: bestuurders gemeenten, Waterschap(en)

Rollen: besturen vanuit eigen coalitie oogpunt, gemeentelijke visie, en al dan niet accorderen besluiten in een jaarlijks bestuurlijk overleg

Geaccordeerd werkprogramma en incidentele voorstellen en opdrachten

Programma team

Deelnemers: ambtenaren gemeenten, ambtenaren waterschap(en), agendaleden: Landschap Overijssel, LTO, Zone college, Leader

Rollen: signaleren, agenderen, uitwerken, vergadering van deelnemers – besluiten over uitvoeringsprogramma

Input vanuit trends, ontwikkelingen, NPLG, PPLG, Landbouwakkoord e.d.

Opdrachten t.b.v. geaccordeerde werkprogramma

- Rapporteren
- Verantwoorden

St. Groene Metropool Twente

Uitvoeringsorganisatie

Rollen: coördineren, organiseren uitvoering werkprogramma, administreren, verslaglegging aanbesteden, monitoren, penvoerderschap

Middelen vanuit bijdrage partners, subsidies, externe bijdragen

- Offertevorming
- Opdrachtverstrekking

Marktpartijen

Rollen: uitvoeren van opdrachten/kennisvalorisatie

Leveren gevraagde dienst/opdracht

5. Diensten en uitvoeringsprogramma GMT

Diensten

Organisatie en voorbereiding Programmateam overleggen (6 x per jaar) met locatiebezoek en/of veldbezoek/themabijeenkomst
Organisatie en voorbereiding jaarlijks bestuurlijke samenkomst op locatie met excursie (bij gewenste gezamenlijke besluitvorming zal er een incidenteel overleg tussen bestuurders worden ingepland)
Overzicht houden in de vele ontwikkelingen, programma's, initiatieven en projecten (ecosysteem analyse), stakeholdermanagement (o.a. Provincie, Twenteboard, BOSS etc.)
Coördineren uitvoeringsprogramma met projecten, kennisdeling en communicatie (socials, positionering GMT), aanvraag middelen boven op de middelen van PPLG om meer capaciteit te bieden aan de deelnemers van GMT
Voor het netwerk kansrijke ontwikkelingen signaleren en het netwerk hierover te adviseren en te informeren
Stimuleren kennisontwikkeling en kennisdeling binnen programmateam/zoeken deelbare projecten bij deelnemende gemeenten (peer – to peer platform)
Te bewaken dat beoogde resultaten uit het jaarplan gerealiseerd worden, inclusief bewaking voortgang van externe opdrachten
Aanbieden van online platform Er zijn kansen om via multimedia de zichtbaarheid van GMT bij onze primaire doelgroepen (gemeenten, agrofoodsector, kennisinstellingen) en het bredere publiek te vergroten en GMT te positioneren als partij die trends en ontwikkelingen vroegtijdig signaleert en daarbij programmatisch inspeelt op deze ontwikkelingen in de vorm van het tot stand brengen van projecten

Speerpunten 2024 -2025 (netwerk, kennis en projecten)

- Regiodekkendheid bevorderen, doel is om alle 14 Twentse gemeenten aan te haken bij GMT
- Delen relevante actuele kennis (samenwerking Groen Kennisnet & Boerenverstand)
- Organiseren regionale inbreng gebiedsprojecten in provinciale en nationale programma's (NPLG)
- Coördineren oplevering IBP-kennisagenda's en projecten
- Initiëren en begeleiden prioritaire regionale kennisprojecten (blauwdruk mogelijkheden landschapstypes/routekaarten en andere toolkits)
- Programma Twente Bloeit, fase 2 uitvoeren, voorstel fase 3.
- Leergang ontwikkeling 'landelijk gebied'
- Serie masterclasses (LESA's, Natura 2000, NNN, landschap biografieën, omgevingswet, juridische kaders/formele bevoegdheden ruimtelijke ordeningsvraagstukken, uitwerkingsgebieden (hotspots) en modellen etc.)
- Ondernemers en technologie in het buitengebied (projecten verduurzaming landbouw)
- Nieuwe- gemeenschappelijke website GMT met online kennisplatform

- Themabijeenkomsten
- Meetbaarheid van successen / welke impact maken we?

6. Begroting en bijdrage deelnemers

Begroting GMT 2024				Raming					
1	Organisatie	1.1	Aanpassing stichting	€	1.000				
		1.2	Hostingkosten	€	1.200				
		1.3	Administratiekosten	€	950				
		1.4	Bankkosten	€	200				
		1.5	Reis- en onkostenvergoeding bestuur	€	1.200				
							€	4.550	
2	Netwerk	2.1	Excursies	€	3.000				
		2.2	Kosten sprekers lezingen	€	3.000				
		2.3	Penvoerderschap aangevraagde subsidies	€	10.000			125 uur o.b.v.. €80/uur	
		2.4	Coördinatie uitvoeringsprogramma 2024/2025	€	70.000			875 uur o.b.v.. €80/uur	
		2.5	Webredactie	€	4.000				
		2.6	Communicatie/bijeenkomsten	€	6.000				
		2.7	Werkbudget projecten/nader te bepalen door programmteam GMT	€	20.200			(saldo)	
					€	116.200			
							€	120.750	
3	Inkomsten	3.1	Begrote bijdrage deelnemers GMT (14 gemeenten x € 8.625)	€	120.750				
		3.2	Waterschap	€	in kind				
		3.3	Landschap Overijssel	€	in kind				
							€	120.750	-